

Tämä on rinnakkaistallennettu versio alkuperäisestä julkaisusta.

Tämä on alkuperäisen julkaisun final draft -versio.

Käytä viitatessasi alkuperäistä julkaisua:

Savolainen, S. 2023. Ammattikorkeakoulu on alueen työelämän käytännönläheinen kumppani. Turun Sanomat, Puheenvuoro 11.10.2023.

URL: <https://www.ts.fi/puheenvuorot/6127286>

Kaikki julkaisut Turun AMK:n rinnakkaistallennettujen julkaisujen kokoelmassa Theseuksessa ovat tekijänoikeussäännösten alaisia.

Rinnakkaistallenteisiin liittyvät tiedustelut: julkaisutiedonkeruu@turkuamk.fi

Puheenvuoro

Sami Savolainen:

Ammattikorkeakoulu on alueen työelämän käytännönläheinen kumppani

Turun Sanomat
11.10. 08:00

PUHEENVUORO

Korkeakouluilta on perusteltua odottaa vaikuttavuutta ja vuorovaikutusta ympäröivään yhteiskuntaan. Tehtävässä onnistumista on tyypillisesti tarkasteltu tuloksista ja vaikutuksista, joita korkeakoulu toiminnallaan saa aikaan. Erotuksena yliopistoista ammattikorkeakoulujen vaikuttavuus on kytketty lainsäädännöllä nimenomaan alueellisen työ- ja elinkeinoelämän menestymiseen. Tämä näkyy läpileikkaavasti ammattikorkeakoulujen päätehtävissä eli koulutuksessa ja TKI-toiminnassa sekä taiteellisessa toiminnassa.

Onnistunut alueellinen vaikuttavuus edellyttää, että korkeakoulu on toimintansa kohdentamisessa ja tehtävien toteutuksessa arkisessa vuorovaikutuksessa työelämään. Ei siis riitä, että korkeakoulu arvioi toimintansa vaikuttavuutta vasta vuosien päästä havaittavista muutoksista. Ammattikorkeakouluilla tämä tarkoittaa huomion kiinnittämistä kumppanuuksiin alueen työelämän kanssa.

Koulutustarjonnan vastaaminen määrältään ja laadultaan työelämän muuttuviin tarpeisiin on tehtävistä keskeisin. Turun AMK on kasvanut 12 000 opiskelijan korkeakouluksi helpottamaan osaajapulaa maakunnassa, ja valtio on myöntänyt uusia koulutusvastuita juuri työelämän kanssa tehdyn vaikuttamisen tuloksena. Tästä on esimerkkinä vuonna 2024 aloittava rakennusarkkitehtien koulutus.

Koulutuksen sisällön kehittämiseen osallistuu vuosittain eri neuvottelukunnissa yli 150 alueen työelämän edustajaa. Koulutuksen alueellisesta työmarkkinaosuvuudesta kertoo se, että 75 prosenttia valmistuneista sijoittuu Varsinais-Suomen maakuntaan, ja vuonna 2020 valmistuneista toimi palkansaajana tai yrittäjänä kahden vuoden päästä 85 prosenttia. Molemmat luvut ovat kansallisesti korkeaa tasoa.

Työelämän kumppanit osallistuvat aktiivisesti myös koulutuksen toteutukseen. Yli 200 työelämän asiantuntijaa toimii tuntiopettajana vuosittain ja tuo arvokasta käytännön kokemusta osaksi koulutusta.

Opintoihin pakollisina kuuluvat harjoittelujaksot toteutuvat pääosin maakunnan työnantajien tarjoamissa tehtävissä, ja ne ovat merkittävässä roolissa monen yrityksen arjen onnistumisen kannalta. Eri alojen projektiopinnoissa ratkotaan vuosittain satoja pienimuotoisia työelämän todellisiin haasteisiin ja toiveisiin liittyvää tapausta.

Työelämäkorkeakoulun roolista kertoo se, että vuosittain yli 1000 yritystä solmii toimeksiantosopimuksen opiskelijoiden opinnäytetyöstä. Työelämlähtöinen opinnäyte edistää opiskelijoiden työllistymistä ja tarjoaa yrityksille mahdollisuuden toiminnan kehittämiseen osana ohjattua opinnäytettä.

Turun AMK tekee TKI-toimintaa kansainvälisellä tasolla, mutta tukien maakunnan yritysten kilpailukykyä ja työelämän uudistumista. Henkilöstön kontaktit alueen työelämään toimivat usein ponnahduslautana työelämän osallistumiselle hankkeisiin partnerin, rahoittajan tai tulosten soveltajan ominaisuudessa.

Yli 200 TKI-hanketta imuroi alueelle vuosittain noin 10 miljoonaa euroa ulkoista rahoitusta. Työelämän organisaatioita hankkeissa oli vuonna 2022 noin 150, joista osa myös suuntasi rahoitusta tai henkilöstöään hankkeiden toteutukseen.

Erityisesti pk-yritykset hyötyvät konkreettisesti Turun AMK:n soveltavasta ja käytännönläheisestä tutkimuksesta. Yksityisen rahoituksen kanavoitumista osaksi korkeakoulujen TKI-toimintaa tulisi

alueella kyetä kuitenkin nostamaan. Yritysten T&K-toiminnalle korkeakoulu ympäristöineen voi parhaimmillaan olla pitkäjänteinen kumppani, jolloin yhteistyö ei rakennu pelkästään kertaluonteisten hankkeiden varaan.

Opiskelijan näkökulmasta rooli työelämän kanssa tehtävästä yhteistyöstä muuttuu valmistumisen jälkeen, jolloin heistä tulee alumneja ja vuorostaan työelämän kumppaneita korkeakoululle. Alumnien merkitys on Turun AMK:lle kasvava. Piakkoin saavutettava 10 000 rekisteröidyn alumnin määrä tarjoaa luontevan kumppanuuden kasvattikorkeakoulunsa toimintaan.

Yhä useampi korkeakoulu myös Suomessa on muodostanut työelämäyhteistyön syventämiseksi eri tasoisia kumppanuusmalleja, joilla vuorovaikutusta on haluttu saada suunnitelmalliseksi. Tyypillisesti näihin sisältyy sovittuja toimenpiteitä koulutuksen sisällöstä, TKI-toiminnasta, rahoituksesta tai näkyvyydestä.

Turun AMK:ssa tämä toteutuu kattavimmin niiden noin kymmenen strategisen kumppanin kanssa, jotka ovat solmineet kumppanuussopimuksen yhteistyöstä. Kumppanuussopimuksia on tehty myös maakunnan merkittävimpien kaupunkikeskusten kanssa. Sopimuksilla kunnat edistävät oman seutunsa yritysten elinvoimaa ja ammattikorkeakoulu konkretisoi yhteistyötä keskuskampusten ja kaupunkien välillä.

Kirjoittaja on hallintotieteiden tohtori, palvelujohtaja, Turun ammattikorkeakoulu.